

05.01.2023

Sirküler 2023/9: İşverenlerce Hizmet Erbabına Verilen Yemek Bedeline ve Elektrik, Doğalgaz ve Benzeri Isınma Giderleri Karşılığı Olarak Yapılan Ödemelerde İstisna Uygulamasına Dair Tebliğ Yayınlandı

3/11/2022 tarihli ve 7420 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. Maddesinin birinci fıkrasının 8 numaralı bendinde yer alan işverenlerce hizmet erbabına verilen yemek bedeline ilişkin istisna düzenlemesinde değişiklik yapılarak maddedeki sınır dahilinde nakdi yemek bedeli ödemesi de istisna kapsamına alınmış, ayrıca Kanunun geçici 1 inci maddesindeki düzenleme ile de işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 Türk lirasını aşmayan ödemelerin SGK primine ve gelir vergisine tabi olmayacağı hükme bağlanmıştı. 30 Aralık 2022 tarihli ve 2. Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 322 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile bu düzenlemelerin uygulamasına dair açıklamalar yapılmıştır.

A- İşverenlerce Hizmet Erbabına Verilen Yemek Bedeline İlişkin İstisna

Gelir Vergisi Kanunu'nun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının 7420 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile değiştirilen (8) numaralı bendi aşağıdaki şekildedir.

"8. Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)"

Tebliğde bu düzenleme konusunda yapılan açıklamalar başlıklar halinde aşağıda özetlenmiştir

1-Hizmet Erbabına Yemek Verilmek Suretiyle Sağlanan Menfaatlerde İstisna Uygulaması

Hizmet erbabına nakit ödeme yapılmaksızın yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde;

- a) İşverenlerce, hizmet erbabına **işyerinde veya müştemilatında yemek verilmek suretiyle** sağlanan menfaatler herhangi bir **tutarla sınırlı olmaksızın**,
- b) İşverenlerce, hazır yemek hizmeti veren mükelleflerden **satın alınan yemeğin, işyerinde veya müştemilatında hizmet erbabına verilmesi** durumunda sağlanan menfaatler herhangi bir **tutarla sınırlı olmaksızın**,
- c) İşverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyip **yemek hizmeti veren işletmelerde bu hizmetin sağlandığı durumlarda**, bu işletmelere yapılan ödemelerin her bir çalışan için **çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 110 Türk lirasını aşmayan kısmı** (KDV dahil değildir),
- ç) İşverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmediği ve yemek hizmetinin, **yemek kartı ve/veya yemek çeki** hizmeti veren işletmelerin yemek kartlarına yükleme yapılmak veya yemek çeki satın alınmak suretiyle verildiği durumlarda, her bir çalışan için **çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 110 Türk lirasını aşmayan kısmı** (KDV dahil değildir),

gelir vergisinden istisna olup bu istisnaların uygulamasına yönelik açıklamalar 26/7/1995 tarihli ve 22355 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No:186)'nde yapılmış olan açıklamalar dikkate alınacaktır.

2- İşverenlerce Hizmet Erbabına Nakit Olarak Verilen Yemek Bedelinde İstisna

Hizmet erbabına nakit olarak ödenen yemek bedelinin gelir vergisinden istisna edilebilmesi için;

a) İşverenler tarafından işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi,

b) Günlük yemek bedelinin 110 Türk lirasını aşmaması,

c) Fiilen çalışılan günlere ilişkin olması,

ç) Yemek bedelinin Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelikte belirlenen ödeme usulüne göre yapılması, gerekmektedir.

Hizmet erbabına nakit olarak verilen yemek bedelinin tamamı, istisna kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın ücret bordrosunda gösterilecek istisna kapsamındaki yemek bedeli vergi matrahına dahil edilmeyecektir

Hizmet erbabına yapılan ödemelere ilişkin olarak düzenlenen kağıtlarda yer alan tutarın istisnaya isabet eden kısmı damga vergisinden de istisnadır (Damga Vergisi Kanunu 2 Sayılı Tablo/IV-34).

B- Elektrik, Doğalgaz ve Benzeri Isınma Giderleri Karşılığı Olarak Çalışanlara Yapılan Ödemelerde Gelir Vergisi İstisnası

7420 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde,

“(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 Türk lirasını aşmayan ödemeler, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre prime esas kazançta dâhil edilmez ve bu tutar üzerinden 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uyarınca gelir vergisi hesaplanmaz.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

Tebliğde bu düzenleme konusunda yapılan açıklamalar başlıklar halinde aşağıda özetlenmiştir

İşverenler tarafından maddenin yürürlüğe girdiği 9/11/2022 tarihinden 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) çalışanlara **mevcut ücretlerine ilave olarak elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere toplam aylık tutarı 1.000 Türk lirasını aşmayan** ödemeler gelir vergisinden istisna edilmiştir.

İstisna, hizmet erbabının ücretine ilave olarak ödenen 1.000 Türk lirası ile sınırlı olup elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olsa dahi bu tutarın üzerinde bir ödeme yapılması halinde, **aşan kısım ücret olarak vergiye tabi tutulacaktır.**

Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan 1.000 Türk lirasına kadar olan ödemelerin hizmet erbabının **mevcut ücretine ilave olarak yapılması gerekmekte** olup mevcut ücrette bir artış olmaksızın bu istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır. Aynı şekilde, mevcut ücret, mesai, prim ve sosyal yardım gibi ödemelerin bir kısmının elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri karşılığı olarak gösterilerek bu istisnadan yararlanılması mümkün değildir.

İşverenlerce hizmet erbabına elektrik, **doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere öteden beri ücretine ilave olarak bir ödeme yapılmış ve bu ödemenin de ücret bordrosunda yakıt, ısınma yardımı ve benzeri şekilde ayrıca gösterilmiş olması durumunda**, 1.000 Türk lirası sınırının aşılmaması kaydıyla 9/11/2022 ila 30/6/2023 tarihleri arasında yapılan bu ödemelerin de gelir vergisinden istisna edilmesi mümkündür.

Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık yapılan ilave ödemelerin istisnaya konu edilebilmesi için hizmet erbabından elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine ilişkin **fatura veya herhangi bir belge talep edilmeyecektir**

Hizmet erbabının ücretine ilave olarak elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödeme, **ücret bordrosunda gösterilecek** ancak bu ödemenin 1.000 Türk lirasına kadar olan kısmı istisna kapsamında bulunduğundan **gelir vergisi matrahına dahil edilmeyecektir.**

Bu kapsamda yapılan ödemelere ilişkin olarak damga vergisi istisnası bulunmadığından istisna kapsamındaki ödemeler de **ücret ödemesi kapsamında damga vergisine tabi tutulacaktır.**